

ОГЛЕДАЛО

ЧАСОПИС УЧЕНИКА И ПРОФЕСОРА СРЕДЊИХ ШКОЛА
БЕОГРАД 2016/2017 БРОЈ 5 ЦЕНА: 350 РСД / 8 К. М. / 4 EUR

2. БЕОГРАДСКО ОГЛЕДАЊЕ

ПОЕЗИЈА • КРАТКА ПРИЧА • ЕСЕЈ

БЛАГОВЕСТ

Просветни преглед

Привредно друштво
ПРОСВЕТИ ПРЕГЛЕД

Дечанска 6/3, Београд
Телефон/факс
011/3340-825
3239-096
3235-378

Железничка 40, Нови Сад
021/457-331
457-066

kontakt@prosvetni-pregled.rs
www.prosvetni-pregled.rs

- Издавач недељног листа просветних радника Републике Србије и Републике Српске
- Издавач свих образаца евиденција и јавних исправа на српском језику и писму националних мањина за основне и средње школе
- Издавач Конкурса и Информатора за упис у средње школе, као и Конкурса за ћачке и студентске домове и за ученичке и студентске кредите и стипендије
- Издавач приручника и других публикација за наставнике и ученике

Поздраван сарадник и савезник
свих који раде за боље образовање

ОГЛЕДАЛО

Часопис ученика и професора
средњих школа Београд 2016/2017

Број: 5 Година: III

Редакција:

Мирјана Мићић, Олгица Рајић,
Љиљана Маловић Козић, Мила Туцовић,
Нина Михаљинац, Анђела Плакаловић,
Предраг Обрадовић, Жарко Јањић

Главни и одговорни уредник:

Радивоје Благојевић

Технички уредник:

Лука Тилингер

Лектори:

Олгица Рајић
Душица Антанасковић

Саветник:

Горан Обрадовић

Извршни секретар:

Стефан Благојевић

Издавач:

Информационо друштво
БЛАГОВЕСТ

рачун: 205-220697-22

+381 (11) 2281189

Јурија Гагарина 166А/97

Београд

ogledalo.blagovest@gmail.com

ogledalo.edu.rs

Сви текстови се рецензирају

Часопис излази тромесечно

Штампа:

Школски сервис *Гајић*

Београд

ОГЛЕДАЛО

ЧАСОПИС УЧЕНИКА И ПРОФЕСОРА СРЕДЊИХ ШКОЛА

Број: 5 Година: III 2016/2017

Кике Сан Мартин, модел: Патрисја Де Леон,
Кампања ПЕТА против кориде (2010)

БЛАГОВЕСТ

САДРЖАЈ

УВОДНА РЕЧ УРЕДНИКА

- 15** Nepodnošljiva lakoća fotografisanja
Radivoje Blagojević

ТЕМА I - 2. БЕОГРАДСКО ОГЛЕДАЊЕ ПЕСМЕ

- 21** Гласови, кулисе и вековања
Дајман Миливојевић
- 23** Звуки. . Кулисы. Вековая жизнь. .
Дамян Миливоевич
- 25** Пријетећа љубавна катаклизма, поезија и ја
Софија Сукновић
- 27** Арабеска
Марко Јовић
- 29** Koliko se dugo čekaju oni koji nikada ne dođu
Jefimija Sekulović
- 30** Нити
Марија Цветиновић
- 31** Договор
Емилија Васић
-

ОГЛЕДАЛО

- 33** Лептир сањар
Анђела Миловановић
- 35** Ти би
Милена Сийејановић
- 36** Нијемеи врисак
Тодор Ружић
- 38** На чају код Едварда Грига
Симеон Церовина
- 40** * * *
Теодора Анђелковић
- 42** Магнет
Ђорђе Вучинић
- 43** Обоји свој свет
Мајдалена Васић
- 45** Даров'о бих све
Вук Сјасић
- 46** Све, само не стварност
Лена Божовић
- 47** Ода Јесењину
Тања Малетић
- 49** После тебе утрнем
Косија Фурунџић

ТЕМА II - 2. БЕОГРАДСКО ОГЛЕДАЊЕ КРАТКА ПРИЧА

- 53** Харон
Тодор Ружић
- 56** Прича о насиљу
Јована Јовановић
- 58** The Story of Violence
Jovana Jovanović
-

ОГЛЕДАЛО

60 Са очима изван сваког зла

Анастасија Бијелић

62 Фали јој мало соли

Сара Радуловић

65 Свитац и свећа

Катарина Крстић

66 O lepoti

Andrea Arsić

68 Игра живота

Рада Новићовић

70 У ноћи

Сара Олах

71 Zovem se promatrač

Ета Џолакović

73 Put u zlatni svet

Danica Petrović

75 Šarenilo moga grada

Амра Гарчевић

77 Човек у процесу

Теодора Анђелковић

ТЕМА III - 2. БЕОГРАДСКО ОГЛЕДАЊЕ ЕСЕЈ

83 Огледало

Алекса Стојиљковић

87 Речи из осаме

Миња Томић

89 Не надајте се, књига се нећете решити!

Ана Марија Коцај

91 N'hésitez pas! Les livres, on ne s'en débarrassera pas

Ана Марија Коцај

ОГЛЕДАЛО

- 93** Свети Сава духом бди над нашим народом
Марија Томић
- 95** Чезнем да ти кажем...
Теодора Иванов
- 97** Запитаност и зачуђеност
Душка Куса
- 100** „Око за око, зуб за зуб”
Драјана Јовановић
- 102** Apsurd čovekovih odluka
Sava Mitrović
- 105** Kuda to mračne ulice vode?
Marijana Dobrosavljević
- 107** O formi zvanoj „prijatelj”
Ema Bahtijarević
- 109** Такмичимо се ко ће више добра учинити
*Николај Великинац, Алекса Милисављевић
и Милан Цујаћ*
- 111** Korelacija med uspehom in srečo
Miha Červek
- 113** Korelacija između uspeha i sreće
Miha Červek
- 115** 2. БЕОГРАДСКО ОГЛЕДАЊЕ

ТЕМА IV - КАКО У ДЕБЕЛО УВО ЗАБОСТИ ЛЕПУ РЕЧ

- 125** Нада и слух
Данило Танасковић
- 126** Слушати и чути
Маша Марковић
- 128** Убојито оружје и(ли) мелем на рану
Милица Грујић
-

ОГЛЕДАЛО

130 Навођење на пут истине

Јана Пејровић

132 Дебеле уши и високи носеви лекара

Дамјан Денић

ТЕМА V - НЕ ЧИНИ ДРУГОМ ОНО ШТО НЕ ЖЕЛИШ ДА ДРУГИ ЧИНИ ТЕБИ

137 Речи боле

Нађа Јовић

139 Угости врлину у себи и шири је светом

Теодора Лалић

141 Нарцизам као навика

Ана Чуйић

ТЕМА VI - СЛОБОДНА ТЕМА - 5. БЕОПС

147 Европа као једна и моја држава

Константин Нинковић

150 Победа не боли!

Милица Мајијевић

152 Ко ћути сматра се да пристаје

Дајана Тријић

154 Савршенство, истина и сличне лажи

Милица Стошић

156 О пролазности

Душан Војиновић

158 Будите оно што јесте: васпитачи људског рода

Даница Карамарковић

160 Раздвајање светлости од таме, истине од привида

Теодора Лалић

162 Даље од уточишта сопственог незнања

Балша Ђеранић

bobex

Natural

**AROMATERAPEUTSKA
ETARSKA ULJA
esencija i inteligencija biljke**

**Kozmetika napravljena od 100 % prirodnih
sastojaka, iz organske proizvodnje.**

**Proizvedena u Hand made tehnologiji, radi očuvanja
svih prirodnih elemenata u izvornom obliku
u krajnjem proizvodu.**

Veoma širok asortiman proizvoda

**Bobex natural Beograd
Kraljice Natalije 1**

+381.11.2687.236 • 062 / 8010.292

www.bobexnatural.com

ОГЛЕДАЛО

ТЕМА VII - ТЕЗА АНТИТЕЗА СИНТЕЗА

- 169** Самопромишљање и самозакључивање ученика
Проф. др Милан О. Раскојковић
- 172** Борини дани гимназије „Бора Станковић” у Нишу
Теодора Стамисављевић
- 176** Галаксија, други пут међу Србима
Стамко Стојиљковић

ТЕМА VIII - ФОРМА - - ПРЕДМЕТ ДУХОВНОГ ИНТЕРЕСА

- 181** Univerzalnost muzike
Prof. dr Đuro Šušnjić
- 185** Речник религијских појмова
Др Иван Цвијковић
- 188** 9. БЕОКУЛИС
- 190** Чему служи филм?
Андријана Стојковић

ΟΓΛΕΔΑΛΟ

УВОДНА РЕЧ УРЕДНИКА

Софија Петровић, *Портрет*

(ДРУГА НАГРАДА 9. БЕОКУЛИС-а: ФОТОГРАФИЈА)
Галерија КУЛОАР, Математчка гимназија Београд
Школа за дизајн „Богдан Шупут“ Нови Сад
Ментор: проф. Лаура Лимбургер

ΟΓΛΕΔΑΛΟ

NEPODNOŠLJIVA LAKOĆA FOTOGRAFIŠANJA

O d 1888, kada se pojavila prva boks-kamera Džordža Istmena, „fotografija se pokazala kao jedan od najrevolucionarnijih pronalazaka na svetu i kao najpopularniji umetnički izražajni oblik. Ona je uticala na istoriju, nauku i umetnost; od nje žive čitave industrije...”

Iste te godine, 1888, Ustav Kraljevine Srbije članom 7 uspostavlja jednakost svih Srba pred zakonom, a članom 22 da svaki Srbin ima pravo da iskaže svoju misao: govorom, pismeno, štampom ili slikama. Dakle, štampa je slobodna.

Ovim jednostavnim rečenicama, štampanim pre gotovo pola veka, otpočinje uvod u *Veliku knjigu o fotografiji*, najboljoj monografiji u ovoj oblasti na našim prostorima, bez obzira na činjenicu što u njoj neće te naći nijedan redak o digitalnoj slici i digitalnim fotoaparatima! Ali zato ćete saznati da su neke od najstarijih fotografija na svetu snimljene grdosijom dugom 12 metara, da su tehnički slabije od svih koje danas dobijamo pomoću malog digitalca ili malo boljeg mobilnog telefona – u kome je snimanje tek jedna od opcija. Vrijeme drastično smanjuje dimenzije tehničkih uređaja, olakšava rukovanje njima, pojeftinjuje procese. Vrhunske rezultate je, međutim, nemoguće postići bez većine znanja obelodanjenih u *Velikoj knjizi*. I danas bi iskusni fotograf, da parafraziram o ironičnog Miroslava Krležu, mlađim sledbenicima komotno mogao poručiti: „Gospodo moja, sve je to odavno napisano, samo više niko ništa ne čita!”

Jer, ni fotografija nije ništa drugo nego pisanje (ili crtanje) svetlošću. Ime je znak, smisao, te grčko *photos* znači svetlost, a *grafos* crtanje, pa je tako svaka fotografija blesak svetlosti. I kao što ni milioni onih koji su imali bolje pisaljke od Fjodora Mihailoviča Dostojevskog nisu uspjeli da napišu bolje knjige od njega, tako su brojni oni koji su imali bolju opremu od fotoreportera „Lajfa”, ali nisu uspjeli da snime impresivnije fotografije od njih. Može se zaključiti kako su talenat i znanje i kad je o fotografiji, kao i u svakoj umetnosti, važniji od opreme. Ona lakonska, da bez alata nema zanata, ne važi za vrhunske domete u umetnosti.

Fotoindustrija se u međuvremenu do te mere razvila, da je većini populacije omogućeno u doba „civilizacije slike” da se sami bave pro-

izvodnjom „slika” i to sasvim solidnog, prilično visokog kvaliteta. Tako se može govoriti o porodičnoj, policijskoj, medicinskoj, naučnoj, stručnoj, ratno-propagandnoj, dokumentarnoj, dokumentacijskoj, modnoj, reklamnoj, i bog te pita kakvoj sve fotografiji, jer su njene klasifikacije beskrajno široke, baš kao i njena polja odslikavanja. Isto tako, svakim danom širi se i njena upotrebna vrednost, od mikrofotografije cvetnog tučka do kosmičke fotografije Marsa! Od fantastično malog do beskonačno velikog, ona produžuje čovekovo polje percepcije, ne samo u dimenzijama prostora, već, u slučaju dokumentarnih slika, omogućuje da zavirimo i u dubine vremena. Ili nas, pak, slikama iz porodičnih albuma, vodi u sopstveno detinjstvo i ranu mladost! Jednim kadrom, jednim delićem, jednom stotinkom sekunde, tog, davno zaustavljenog, vremena! Tako je Zola, nakon petnaest godina amaterskog fotografisanja, 1901. zapisao kako „ne možemo tvrditi da smo nešto zaista videli, dok to nismo foografisali”.

Izbeglice iz besmisla najnovijih ratova najgorče suze liju za zaboravljenim albumima u napuštenim stanovima i kućama, tvrdeći da se sve može obnoviti osim uspomena zapisanih na pravougaonom fotopapiru. Na njima, tim izgubljenim fotografijama, ostalo je ono što više nigde i nikad neće moći pronaći! Ne smatra se uzalud fotografija „ogledalom s pamćenjem”.

Dirljive zapise s takvim motivima naći ćete u reportažama Žarka Janjića i Mome Kapora. Drugim rečima, svaka fotografija ima cenu i procenu: tebi možda ništa ne znači, a drugome je pravo bogatstvo. U svakom slučaju, ona će ostati jedna od nedorečenih i do kraja neopisanih ljudskih sudbinskih priča na kojima počiva dobra literatura. I poput lapisa, kojim se pišu razna dela, iz različitih oblasti, tako se piše i svetlom, s tim što fotograf mora da bude osetljiv na različite boje dnevnog svetla. Izoštrenog čula za nijanse svetlosnih mena od praskozorja do sutona, iz sata u sat. Fotografsko oko nalik je lovcu koji prati položaje senki i njihove nijanse.

Zlatno je pravilo fotografisanja pejzaža da se fotografiše samo u zoru i sumrak, 15 do 30 minuta pre i posle izlaska i zalaska sunca. Samo je tada svetlo meko i toplo, a onda i njegove senke. Današnji urednici fotografije u poznatim časopisima neće čak ni da pogledaju one koje nisu snimljene u zoru ili sumrak. Ako želite profesionalne rezultata, držite se tog pravila. Fotograf mora da vodi računa o stojnom mestu, perspektivi i bude svestan da ne gleda samo očima, nego i sopstvenim iskustvom i vaspitanjem. Ne posmatra svet i događaje kroz sočivo kamere i zenicu oka, već i kroz prizmu duše. Sve se to na kraju sažima u njegov pogled na svet čije je ogledalo slika – za koju ljudi s pravom kažu „da govori više od hiljadu reči”!

Fotografija i slike koje proizvode aparati nisu jednoznačni simbolički kompleksi, poput brojeva, nego višeznačni i višeslojni simboli, zbog čega neminovno otvaraju prostor za interpretaciju onog viđenog, ali, bogme,

i za gledaoca! Ono što on kaže da vidi – uvek dosta kazuje! Fotografija postaje novo pismo ljuskog iskustva, sada već pretežno vizuelne, civilizacije čoveka.

Svi smo u poziciji da svakodnevno digitalnim spravama masovno snimamo. Fotografisanje nikad nije bilo jeftinije, masovnije, lakše i brže prenosiva fotografija, pa se sve odvija kao u stihu Branka Miljkovića: „poeziju će (jednom) svi pisati” (ne samo pesnici). Pa, evo, svedoci smo: pišu je i štampaju desetine hiljada zaljubljenika, ali nema tako „jakih” stihoa kao što su bili Miljkovićevi. Nema autora tako snažnog, kao što beše Miljković. Iako je tehnologija napredovala do neslučenih visina, vrhunska umetnost je ostala privilegija malog kruga najboljih.

Pre koju deceniju, ovu tvrdnju su potkrepili i ostareli fotoreporteri, fotografi već pomenutog, čuvenog njujorškog magazina „Lajf”. Uzeli su najjeftinije fotoaparate posle čije se upotrebe omot jednostavno baci u kantu za smeće, a film se sačuva i razvija u laboratoriji. Od tako snimljenih kadrova napravili su foto-izložbu o kojoj je svet pisao i pričao mesecima. U eri digitalizacije, majstori su pokazali šta je osnova najbolje fotografije. To je čovek, i njegov autorski senzibilitet. Njegova osobena estetika koja ga čini neponovljivim!

No, nije namera ovog teksta da odaje počast samo onim najboljima. Ne treba zaboraviti da je napredak usrećio milione ljudi na svim kontinentima, jer im je omogućio da slikaju sve i svašta u gotovo svim prilikama. Da se bez tehničkih prepreka oprobaju u fotografiji i fotografisanju, što je bilo otežano u ranijim složenim tehnološkim uslovima. Tada su fotografi morali da koriste hemikalije, poput razvijачa i fiksira, u razvijanju (ne baš jeftinih) filmova i pri izradi slika u tamnim komorama. Masovnost kojom se dolazi do stotina i stotina slika, svakako ima i dobru stranu, kao što je npr. izbor za najbolju godišnju novinsku fotografiju poznatih svetskih organizatora. Vrlo često nju osvoji neki amater koji se sticajem okolnosti zatekao u pravo vreme na pravom mestu – i kliknuo kad je trebalo!

Novim aparatima-mobilnim telefonima za masovnu upotrebu ne može se baš lako slikati zvezdano nebo, ali mogu ljudska lica, na širokom svetskom prostoru, od onih udaljenih, gotovo nenaseljenih, do krctatih metropola. Hodajući svetom, naš mudri pisac i jedini nobelovac, davnno je zapisao da se „čovek nikada ne može dovoljno nagledati zvezdanog neba i ljudskih lica!” Sada nam svaki malo ambiciozniji foto-amater može predočiti mnoštvo novih lica, time je ovaj svet, *isti za sve*, kako veli Efešanin, u našim očima postao raznolikiji, bogatiji, lepši, zanimljiviji.

OGLEDALO
